INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	**Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5**
Číslo projektu	**CZ.1.07/1.5.00/34.0218**
Šablona	**III/2 Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT**
Označení materiálu	VY_32_INOVACE_Kot11
Vypracoval(a), Dne	Irena Kotková, 17.12.2012
Ověřeno (datum)	18.12. 2012
Předmět	Dějepis
Třída	V.A
Téma hodiny	Vývoj otrokářské demokracie v Aténách
Druh materiálu	Dokument WORD
Anotace	Naukový materiál o vývoji aténské demokracie od Drakóna po Solóna Test k tomuto tématu

evropský sociální fond v ČR
EVROPSKÁ UNIE
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY
OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vývoj otrokářské demokracie v Aténách

démos = lid, krateó = vládnu

Probíhal několik desítek let a zasloužili se o něj významní aténští politici:

I. Drakón

624 PNL **sepsal zákony**
velice přísné, za většinu zločinů trest smrti, proto se dodnes přísným zákonům říká drakonické zákony

II. Solón

594 PNL **zrušil a zakázal dlužní otroctví** / v případě nesplacení dluhu se zadlužený stával otrokem/
vykoupil Atéňany, kteří byli prodáni do otroctví do ciziny

aténské svobodné obyvatelstvo rozdělil do 4 tříd podle velikosti majetku
/ ten stanovil podle ročního výtěžku obilí nebo olivového oleje /
tím zrovnoprávnil bohaté řemeslníky a obchodníky s aristokracií

začalo se pořádat lidové shromáždění = účastnili se všichni svobodní muži

III. Kleisthenés

510 PNL **zavedl tzv. ostrakismos = střepinový soud na ochranu demokracie**
na hliněnou střepinu / ostrakon / mohl každý svobodný občan napsat jméno muže, který ohrožuje bezpečnost státu, usiluje o uchvácení moci apod.
ten byl na 10 let vypovězen z Atén / bez ztráty cti a majetku /, musel dostát více než 3000 hlasů

nové dělení obyvatelstva – ne podle majetku, ale podle území

rozšířena pravomoc lidového shromáždění

IV. Perikles = vrchol aténské demokracie V letech 443 – 429 byl volen každoročně nejvyšším úředníkem

Jeho důležitá opatření:

1. Nejdůležitější v řízení Atén = lidové shromáždění tzv. ekklesiá
Svoláváno 40x ročně, řešilo otázky války, míru, spojenectví, zásobování, občanství, náboženství, nejvyšší zákonodárná a soudní moc, kontrola úředníků, státních financí, staveb
Všichni svobodní občané = muži od 20 let

2. Chudým vypláceny odměny = diety= náhrada za ztrátu času nebo ušlý zisk při účasti na shromáždění nebo výkonu státního úřadu, proto všichni občané měli zájem o veřejné záležitosti
/ za Perikla se dostávali chudí lidé zdarma do divadla, aby rozšířili své vzdělání /

3. Úředníci pro nejvyšší porotní soud - héliaia - **voleni losem /** 6 000 občanů určováno losem každoročně /

Demokracie přímá = podíl všech aténských občanů na chodu státu
/ na rozdíl od zastupitelského systému novověké demokracie /
Plnění občanských povinností = VĚC CTI

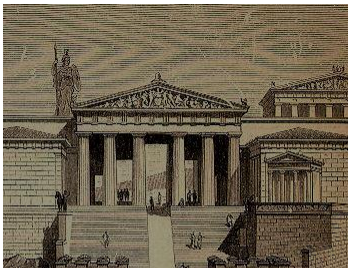

Počet obyvatel Atén v té době byl asi 315 000. Z lidového shromáždění vyloučeny ženy,

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

cizinci = nemá matku z Attiky = tzv. metoikové asi 30 000 a otroci asi 115 000.

Tzv. otrokářská demokracie = netýkala se žen a otroků
Státní záležitosti se vždy projednávaly
pod širým nebem a přívětivým sluncem!!!

Kresba možného vzhledu propylají na aténské akropoli dostupná pod licencí
Creative Commons na www:http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:AthinaiPropylaen.jpg

Vývoj otrokářské demokracie v Aténách

1. Demos je:
a) řecký bůh
b) základní aténská administrativní jednotka
c) úřad
d) lid

2. Polis je:
a) název pro velkostatek
b) centrum výroby a správy se zemědělským okolím
c) název pro řecký městský stát
d) název pro včelí produkt

3. Archón je:
a) název pro loď, plavidlo
b) nejvyšší aténský úředník
c) starořecká stavební památka
d) druh výtvarného díla

4. Areopág je:
a) pahorek zasvěcený bohu Areovi
b) název pro aristokratickou řeckou radu
c) místo, kde se rozhodovalo o volbě úředníků, dohlíželo na dodržování zákonů
d) tržiště

5. Řeckým(i) reformátorem(y) byl(i):
a) Peisistratos
b) Démosthenés
c) Solón
d/ Periklés

6. Aténská Akropolis je:
a) kultovní a reprezentativní centrum
b) tržiště
c) bohyně
d) soubor architektonických staveb

7. Ostrakismos byl(o):
a) střepinový soud na ochranu demokracie v starověkém Římě
b) střepinový soud na ochranu demokracie v Aténách
c) soubor obranných opatření pro městský stát
d) metoda tvrdé výchovy spartských chlapců a přípravy k boji

8. Klasická otrokářská demokracie znamenala:
a) stejná politická práva pro všechny občany
b) stejná politická práva pro svobodné
c) stejná politická práva i pro cizince
d) politická práva pouze v rukou rodové aristokracie

9. Za Solóna byl(o):
a) zrušeno otroctví pro dluhy
b) zaveden střepinový soud

c) zakázáno stěhovat se
d) rozděleno obyvatelstvo do 4 tříd podle majetku

10. K největšímu rozkvětu Atén a klasické otrokářské demokracie došlo za:
a) Peisistrata
b) Kleisthena
c) Drakóna
d) Perikla

11. Při projednávání věcí veřejných pod aténským sluncem mohli Atéňané chroustat:
a) slunečnicová semínka
b) hranolky s kečupem
c) datle
d) praženou kukuřici

Otázky 1 – 10 in:
Testy z humanitních věd v kostce. 2. vyd. Havlíčkův Brod: Fragment, 1999. ISBN 80-7200- 108 -6. s. 58 – 60.